SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	25/2205
Dok.nr:	25/15762
Arkiv:	FE-122
Saksbehandler:	Mona Rinaldo
Dato:	14.05.2025

Rusmiddelpolitisk handlingsplan - godkjenning

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 077/25	Formannskapet	26.06.2025

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Formannskapet vedtar Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Sortland kommune

Formannskapet behandling - 26.06.2025 - PS-077/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Endringsforslag Høyre og FrP, foreslått av Roar Wessel-Olsen, Høyre

1. Kommunestyret godkjenner endelig Rusmiddelpolitisk handlingsplan.
2. Kommunedirektøren bes sikre at det har vært brei medvirkning til utarbeidelse av planforslaget.
3. Rusmiddelpolitisk handlingsplan utarbeides mere leservennligg.
4. Formanskapet registrerer at det er flere av anbefalingene Sosial- og helsedirektoratet gir i «Veileder for kommunal rusmiddelpolitiskhandlingsplan» som ikke er tatt med i planen. Formannskapet vedtar at følgende punkter tas med i planen:
1. Innarbeid egne rusmål i samfunnsdelen, med tidsramme og indikatorer.
2. Utfør lokal kartlegging: bruk data fra helsestasjon, politi, skole og helsesektor.
3. Identifiser risikogrupper, f.eks. ungdom, sårbare familier, rusavhengige.
4. Kartlegg og definer ansvar for eksisterende tilbud: sosialtjeneste, helsetjenester, oppvekst, frivillighet.
5. Beskriv tiltak med ansvar/tidsramme, f.eks. skoleforebygging, politikk på alkoholservering, økt lavterskeltilbud.
6. Etabler evalueringsrutiner, inkludert indikatorer, rapportering og faste revisjoner.
7. Formaliser samarbeid: forventninger om rus-saker i tverretatlig møte og brukerrepresentasjon.
8. Helhetlig tjenestetilbud – før, under og etter behandling
Formanskapet ber om at planen oppdateres til å inkludere et tydelig beskrevet helhetlig tilbud til personer med rusmiddelutfordringer – før, under og etter behandling. Det skal blant annet omtales: lavterskeltilbud, rådgivning, bo- og oppfølgingstilbud, LAR, tvang etter helse- og omsorgstjenesteloven, og oppfølging av gravide og familier.
9. Individuell plan og bruk av ansvarsgrupper
Formanskapet ber om at det i planen presiseres at personer med behov for langvarige og koordinerte tjenester skal tilbys individuell plan i tråd med gjeldende lovverk, og at det tilrettelegges for etablering av ansvarsgrupper og koordinatorfunksjon.

10. System for oppfølging og internkontroll
Formanskapet ber om at planen konkretiserer hvem som har ansvar for oppfølging av tiltakene, hvordan fremdrift skal rapporteres, og hvilke rutiner kommunen skal ha for avviksrapportering og forbedring. Det skal også beskrives hvordan internkontroll skal brukes for å sikre kvalitet i oppfølgingen.
11. Tidsplan og forankring i kommunestyret
Formanskapet ber om at det innarbeides en rutine for regelmessig evaluering og rullering av planen minimum én gang per kommunestyreperiode, og at det fastsettes tidspunkt og metode for dette.

Tilleggsforslag fra Ap, foreslått av Tove Mette Bjørkmo , Arbeiderpartiet

1. Rusmiddelpolitisk handlingsplan sendes til driftsutvalget før kommunestyrets behandling
2. Kommunedirektør sørger for at folkehelsekoordinator og kommuneoverlege gis mulighet for innspill til rusmiddelpolitisk handlingsplan

Følgende innspill:
Frivillige organisasjoner og private stiftelser er viktige supplement til de offentlige hjelpetiltakene Kommunedirektøren bes om å beskrive hvilken rolle frivillige aktører har for kommunens oppfølging av rusmiddelmisbrukere og hvilken form for samarbeid kommunen har med disse.
Det er kommunens ansvar å påse at den som leverer tjenesten, følger de lovkrav som gjelder og at de har et tilfredsstillende internkontrollsystem.

Fremdrift og rutiner eller system for oppfølging av planen
For å sikre fremdriften til planen, bør det utarbeides en oversikt over ansvar og frister, og eventuelt hvordan eventuelle avvik fra framdriftsplanen skal håndteres.
Dette kan for eksempel være:
• En oversiktlig tabell med tiltak, frister og ansvar
• Angivelse av når tiltakene skal gjennomføres
• Angivelse av hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene
• Angivelse av kostnad knyttet til det enkelte tiltak
• Et oppfølgingssystem
• En henvisning til kommunens internkontroll- og kvalitetssystem

Innstillingen med endring fra "Formannskapet ….." til "Kommunestyret ……", samt fremlagte forslag fra Frp og H og fremlagte forslag fra Ap ble enstemmig vedtatt (1 Frp, 5 H og 2 Ap).

Formannskapet PS - 077/25 VEDTAK:
Kommunestyret vedtar Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Sortland kommune.

1. Kommunestyret godkjenner endelig Rusmiddelpolitisk handlingsplan.
2. Kommunedirektøren bes sikre at det har vært brei medvirkning til utarbeidelse av planforslaget.
3. Rusmiddelpolitisk handlingsplan utarbeides mere leservennligg.
4. Formanskapet registrerer at det er flere av anbefalingene Sosial- og helsedirektoratet gir i «Veileder for kommunal rusmiddelpolitiskhandlingsplan» som ikke er tatt med i planen. Formannskapet vedtar at følgende punkter tas med i planen:
1. Innarbeid egne rusmål i samfunnsdelen, med tidsramme og indikatorer.
2. Utfør lokal kartlegging: bruk data fra helsestasjon, politi, skole og helsesektor.

3. Identifiser risikogrupper, f.eks. ungdom, sårbare familier, rusavhengige.
4. Kartlegg og definer ansvar for eksisterende tilbud: sosialtjeneste, helsetjenester, oppvekst, frivillighet.
5. Beskriv tiltak med ansvar/tidsramme, f.eks. skoleforebygging, politikk på alkoholservering, økt lavterskeltilbud.
6. Etabler evalueringsrutiner, inkludert indikatorer, rapportering og faste revisjoner.
7. Formaliser samarbeid: forventninger om rus-saker i tverretatlig møte og brukerrepresentasjon.
8. Helhetlig tjenestetilbud – før, under og etter behandling
Formanskapet ber om at planen oppdateres til å inkludere et tydelig beskrevet helhetlig tilbud til personer med rusmiddelutfordringer – før, under og etter behandling. Det skal blant annet omtales: lavterskeltilbud, rådgivning, bo- og oppfølgingstilbud, LAR, tvang etter helse- og omsorgstjenesteloven, og oppfølging av gravide og familier.
9. Individuell plan og bruk av ansvarsgrupper
Formanskapet ber om at det i planen presiseres at personer med behov for langvarige og koordinerte tjenester skal tilbys individuell plan i tråd med gjeldende lovverk, og at det tilrettelegges for etablering av ansvarsgrupper og koordinatorfunksjon.
10. System for oppfølging og internkontroll
Formanskapet ber om at planen konkretiserer hvem som har ansvar for oppfølging av tiltakene, hvordan fremdrift skal rapporteres, og hvilke rutiner kommunen skal ha for avviksrapportering og forbedring. Det skal også beskrives hvordan internkontroll skal brukes for å sikre kvalitet i oppfølgingen.
11. Tidsplan og forankring i kommunestyret
Formanskapet ber om at det innarbeides en rutine for regelmessig evaluering og rullering av planen minimum én gang per kommunestyreperiode, og at det fastsettes tidspunkt og metode for dette.

1. Rusmiddelpolitisk handlingsplan sendes til driftsutvalget før kommunestyrets behandling
2. Kommunedirektør sørger for at folkehelsekoordinator og kommuneoverlege gis mulighet for innspill til rusmiddelpolitisk handlingsplan

Følgende innspill:
Frivillige organisasjoner og private stiftelser er viktige supplement til de offentlige hjelpetiltakene
Kommunedirektøren bes om å beskrive hvilken rolle frivillige aktører har for kommunens oppfølging av rusmiddelmisbrukere og hvilken form for samarbeid kommunen har med disse.
Det er kommunens ansvar å påse at den som leverer tjenesten, følger de lovkrav som gjelder og at de har et tilfredsstillende internkontrollsystem.

Fremdrift og rutiner eller system for oppfølging av planen
For å sikre fremdriften til planen, bør det utarbeides en oversikt over ansvar og frister, og eventuelt hvordan eventuelle avvik fra framdriftsplanen skal håndteres.
Dette kan for eksempel være:
• En oversiktlig tabell med tiltak, frister og ansvar
• Angivelse av når tiltakene skal gjennomføres
• Angivelse av hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene
• Angivelse av kostnad knyttet til det enkelte tiltak
• Et oppfølgingssystem
• En henvisning til kommunens internkontroll- og kvalitetssystem

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Arbeidet med kommunens rusmiddelpolitiske handlingsplan er nå ferdigstilt. Planen legges frem for endelig vedtak i formannskapet.

FAKTA I SAKEN

Kommunens rusmiddelpolitiske plan er et strategisk styringsverktøy som skal bidra til en helhetlig, kunnskapsbasert og tverrfaglig innsats på rusfeltet. Planen skal blant annet danne grunnlag for prioriteringer i tjenestene, forebyggende arbeid og innsats overfor utsatte grupper.

Arbeidet med planen har fulgt en bred prosess med kartlegging, medvirkning fra relevante aktører og innspill fra kommunedirektørens ledergruppe.

VURDERING
Planen er forankret i nasjonale og lokale føringer, og reflekterer et bredt kunnskapsgrunnlag og medvirkningsprosesser. Den gir et godt grunnlag for videre arbeid i hele kommunen, både i tjenesteapparatet og i samarbeid med frivilligheten og andre aktører.

Personalmessige forhold
<tekst>

Økonomiske forhold
De fleste tiltakene i planen gjennomføres innenfor eksisterende rammer, men det er angitt behov for vurdering av ressursbruk på enkelte områder. Dette følges opp gjennom ordinær budsjettprosess og handlingsplan

Folkehelse
<tekst>

Klima-, miljø- og naturforhold
<tekst>

KONKLUSJON
Sortland kommunes rusmiddelpolitiske handlingsplan er ferdigstilt. Planen er et strategisk styringsverktøy som skal bidra til en helhetlig, kunnskapsbasert og tverrfaglig innsats på rusfeltet. Planen skal blant annet danne grunnlag for prioriteringer i tjenestene, forebyggende arbeid og innsats overfor utsatte grupper.

Vedlegg:
Rusmiddelpolitisk handlingsplan - godkjenning